

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Avskaffad särskild löneskatt för äldre

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Promemorian innehåller förslag till ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Det föreslås att den särskilda löneskatten på lön och annan ersättning samt på inkomst av aktiv näringsverksamhet m.m. avskaffas för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år. Förslaget är i enlighet med riksdagens tillkännagivande den 12 december 2018 att den särskilda löneskatten för äldre avskaffas.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Riksdagen beslutade den 12 december 2018 att till regeringen överlämna finansutskottets betänkande Statens budget 2019 Rambeslut, med anmälan att riksdagen samma dag bifallit bland annat en reservation. Av reservationen framgår att det föreslås att riksdagen ska tillkänna att regeringen ska återkomma med förslag om ytterligare förändringar i skatte- och avgiftsregler avseende avskaffad särskild löneskatt för äldre. Enligt de skäl som framförts för förslaget anser Moderaterna och Kristdemokraterna att politiken ska underlätta för de som vill stanna kvar ett eller flera år på arbetsmarknaden genom att ge arbetsgivare större möjligheter att via lägre skatter skapa förutsättningar för detta.

I konsekvensanalysen anges att åtgärden syftar till att tillmötesgå riksdagens tillkännagivande avseende avskaffad särskild löneskatt för äldre.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges att det saknas alternativa lösningar som tillmötesgår tillkännagivandet. Vidare framgår att det i dag betalas särskild löneskatt med 6,15 procent på sådan ersättning som avses i 2 kap. 10 och 11 §§ socialavgiftslagen (2000:980) till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år. Därutöver tillkommer löneskatt på 24,26 procent.

Regelrådet gör följande bedömning. Utifrån det handlingsutrymme som finns för förslagsställaren att utforma förslaget är redovisningen avseende alternativa lösningar tillräcklig. Det hade dock varit önskvärt om effekterna av om ingen reglering kommer till stånd framgick tydligare. Detta hade kunnat tydliggöras genom kvantitativa uppgifter avseende den sammantagna summan som idag motsvarar den särskilda löneskatten.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensanalysen anges att förslaget bedöms vara förenligt med det EU-rättsliga regelverket. Vidare anges att riksdagen våren 2015 antog riktlinjer för skattepolitiken. Av riktlinjerna framgår att en viktig princip för skattepolitiken är att regelverket ska vara förenligt med EU-rätten.

Regelrådet gör följande bedömning. Det hade varit önskvärt att det aktuella förslagets förhållande till EU-rättsliga principer hade redovisats tydligare. Trots det angivna anser Regelrådet att befintlig redovisning är tillräcklig i detta fall.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges att enligt riksdagens tillkännagivande ska regler om avskaffande av den särskilda löneskatten träda i kraft den 1 juli 2019. De föreslagna lagändringarna bör därför träda i kraft från och med det datumet. Av bestämmelserna bör det dock framgå att ändringarna ska gälla lön eller annan ersättning för arbete som betalats ut efter den 30 juni 2019 samt vissa inkomster i näringsverksamhet m.m. som tas emot efter detta datum. Vidare framgår att det bör införas en övergångslösning som reglerar hur inkomsten under beskattningsåret ska fördelas mellan skattepliktig och skattebefriad inkomst.

Det framgår att förslaget kommer att innebära merkostnader för Skatteverket avseende informationsinsatser.

Regelrådet gör följande bedömning. Konsekvensutredningens kvalitet hade höjts om det framgick närmare uppgifter om behov av speciella informationsinsatser även utifrån ett företagsperspektiv.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det går att utläsa att företag med anställda över 65 år påverkas av förslaget samt äldre med aktiv näringsverksamhet.

Regelrådet gör följande bedömning. Det saknas uppgifter om berörda företag utifrån antal och storlek. Det hade exempelvis kunnat framgå uppgifter om antal aktiva näringsverksamheter som drivs av personer över 65 år samt uppgifter om antal företag som är arbetsgivare. Enligt Regelrådet bör det, om det inte varit möjligt att ange närmare uppgifter, anges att så är fallet och även motiverats varför, i en konsekvensutredning. Avseende bransch kan Regelrådet konstatera att förslaget berör alla oavsett bransch. För att höja konsekvensutredningens kvalitet hade det dock kunnat framgå uppgifter om eventuella branscher där det i större utsträckning förekommer anställda över 65 år eller där det kan

komma finnas en särskilt stor efterfrågan på att personer fortsättningsvis arbetar efter 65 års ålder. Trots det angivna anser Regelrådet att det i detta fall inte är avgörande för bedömningen med närmare uppgifter om bransch givet att förslaget berör alla arbetsgivare och företag med personer över 65 års ålder.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal och storlek bristfällig men redovisningen avseende bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensanalysen anges att den administrativa bördan för små och medelstora företag inte påverkas av förslaget.

Regelrådet gör följande bedömning. Det hade varit önskvärt om uppgifterna hade utvecklats ytterligare. En differentierad hantering av skatter kopplade till anställda bör rimligtvis enligt Regelrådets uppfattning medföra en påverkan på företagens administration. Om bedömningen är att en sådan påverkan är marginell borde detta, enligt Regelrådet, ha angetts och motiverats i konsekvensutredningen. Regelrådet kan likväl konstatera att det finns ett explicit ställningstagande vilket bedöms vara tillräckligt i detta fall givet den uppskattade omfattningen av effekterna på företagens administrativa kostnader.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets administrativa kostnader godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

I konsekvensanalysen anges att förslaget innebär att företagen inte längre kommer att betala den särskilda löneskatten om 6,15 procent på anställdas löner och annan ersättning samt på inkomst av aktiv näringsverksamhet för personer som fyllt 65 år. Förslagsställaren redogör för att en sänkning av lönekostnaden för en anställd som tjänar 30 000 kronor i månaden medför en minskning om 1845 kronor för personer över 65 år. Det anges vidare att en förändring av särskild löneskatt tenderar att övervältras på lönekostnader, vinster och priser. Övervältringsprofilen förväntas dock vara annorlunda för den del av den särskilda löneskatten som läggs på lön jämfört med den del som läggs på inkomst av näringsverksamhet. Baserat på redovisade antaganden kommer vissa företags lönekostnader att minska på kort sikt. Om och hur mycket den kortsiktiga lönekostnaden minskar för ett företag beror på ålderssammansättningen bland företags anställda. Avskaffande av den särskilda löneskatten för äldre med aktiv näringsverksamhet förväntas övervältras till en ökning av inkomst av näringsverksamhet.

Det framgår även att den offentligfinansiella effekten av förslaget har beräknats i finansutskottets betänkande.

Regelrådet gör följande bedömning. Det hade varit önskvärt med en kvantitativ uppskattning av den totala kostnadsminskningen för företag. Om det inte varit möjligt borde åtminstone den offentligfinansiella effekter angetts eftersom det till viss del ger en indikation om kostnadsminskningen. Utifrån den exempelberäkning som finns samt den kvalitativa redovisningen anser Regelrådet likväl att befintlig redovisning är tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det anges att de individer som gynnas av förslaget är dels ägare av företag med anställda som är äldre än 65 år som på kort sikt gör större vinster till följd av att de inte behöver betala den särskilda löneskatten på äldre anställdas löner, dels personer över 65 år som inte längre behöver betala den särskilda löneskatten på egen inkomst av näringsverksamhet.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår ingen explicit redovisning kopplat till påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag. Givet att det framgår uppgifter om vilka som främst förväntas gynnas av förslaget bedöms befintlig redovisning likväl vara tillräcklig i detta fall.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det anges att förslaget bedöms minska arbetskostnaden för äldre. Skattesänkningen förväntas övervältras på hela löntagarkollektivets löner och som en följd kan efterfrågan på äldre arbetskraft komma att öka.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges att den administrativa bördan för små företag inte påverkas av förslaget.

Regelrådet gör följande bedömning. Det saknas uppgifter om någon särskild hänsyn tagits till små företag vid reglernas utformning. Detta i kombination med avsaknaden av uppgifter om berörda företags storlek gör det svårt att bedöma om någon särskild hänsyn till små företag är nödvändig. Om bedömningen är att någon hänsyn inte är nödvändig eller möjlig bör det likväl anges och motiveras i konsekvensutredningen. Enligt Regelrådet är avsaknaden av ytterligare uppgifter en brist.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning bristfällig.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att det saknas närmare uppgifter om berörda företag utifrån antal och storlek. Denna brist slår även igenom på redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning. I flera avseenden hade det också varit önskvärt med en mer utförlig beskrivning av kvantitativa och kvalitativa uppgifter. Mot bakgrund av det begränsade handlingsutrymmet för förslagsställaren att utforma förslaget och att förslaget leder till en förenkling för berörda företag, anser dock Regelrådet att det ovan nämnda inte är avgörande för bedömningen.

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet ser gärna att strukturen i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning används vid upprättande av konsekvensutredningar. Enligt Regelrådet är förslagsställarens konsekvensutredning svår att följa då den inte följer denna struktur. Detta har dock inte påverkat den sammantagna bedömningen av konsekvensutredningen.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 13 februari 2019.

I beslutet deltog Claes Norberg, ordförande, Hanna Björknäs, Yvonne von Friedrichs och Lennart Renbjär.

Ärendet föredrogs av Per Gidlund.

Claes Norberg
Ordförande

Per Gidlund
Föredragande